

Sygn. akt VII U 2462/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jacek Chaciński

Protokolant starszy sekretarz sądowy Beata Pełczyńska

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 roku w Lublinie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 07 listopada 2014 roku znak:(...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. K. prawo do emerytury od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 2462/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 listopada 2014 roku, Znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. K. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). Organ emerytalny odmówił ustalenia prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawczyni nie udowodniła co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja – k. 43 akta emerytalne).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła J. K. domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu skarżąca wskazała, iż wykonywała pracę w warunkach szczególnych, zaś stanowiska na których była zatrudniona wykazane są w Zarządzeniu nr 19 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 6 sierpnia 1983 roku (odwołanie – k. 2 akta sądowe).

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny wnosił o jego oddalenie, argumentując jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 3 a.s.).

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe (protokół – k. 15 i 30 v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. K., urodzona (...), w dniu (...) roku złożyła wniosek o emeryturę, w którym wskazała, iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Wnioskodawczyni wносиła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (wniosek o emeryturę - k. 1 - 4 a.e.).

Na podstawie złożonych przez wnioskodawczynię dokumentów, decyzją z dnia 13 października 2014 roku organ odmówił J. K. prawa do emerytury oraz ustalił wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 19 lat i 6 miesięcy tj. 17 lat, 4 miesięcy i 17 dni okresów składkowych oraz 2 lat, 1 miesiąca i 13 dni okresów nieskładkowych (decyzja – k. 34 a.e.).

Na skutek złożonej w dniu 21 października 2014 roku przez wnioskodawczynię dodatkowej dokumentacji, decyzją z dnia 7 listopada 2014 roku organ ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 20 lat tj. 17 lat, 4 miesięcy i 17 dni okresów składkowych, 2 lat, 1 miesiąca i 13 dni okresów nieskładkowych oraz 3 lat i 2 miesięcy okresów uzupełniających. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawczyni żadnego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych (decyzja – k. 43 a.e.).

Organ rentowy odmówił wnioskodawczyni ustalenia prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawczyni nie udowodniła co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Z treści uzasadnienia decyzji wynika, iż skarżąca nie przedstawiła świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zaś w świadectwie pracy z dnia 31 sierpnia 2007 roku wydanym przez (...) – Spółdzielnia w L. wskazano, iż wnioskodawczyni nie pracowała w szczególnych warunkach (decyzja – k. 43 a.e.).

W celu dokonania niezbędnych ustaleń Sąd dopuścił dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, aktach ZUS i aktach osobowych wnioskodawczyni (k. 11) oraz dowody osobowe w postaci zeznań wnioskodawczyni J. K. (protokół – k. 15 v. – 16 a.s. oraz 33 a.s.) oraz zeznań świadków: D. D. (protokół – k. 30 v. – 31 v. a.s.), W. K. (protokół – k. 31 v. a.s.) M. M. (protokół – k. 32 – 32 v. a.s.) i E. Ż. (protokół – k. 32 v. a.s.).

Wnioskodawczyni na podstawie umowy o pracę z dnia 2 lipca 1979 roku została zatrudniona na okres próbny od dnia 2 lipca 1979 roku do dnia 16 lipca 1979 roku w Spółdzielni (...) w L. na stanowisku szwacza. Na podstawie pisma Zarządu (...) Zjednoczenie J. K. od dnia 1 sierpnia 1979 roku zostały formalnie powierzone obowiązki dziewiarza (umowa o pracę – k. 1 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s., pismo – k. 5 akt osobowych w kopercie – k. 11 a.s.).

W powyższym zakładzie pracy znajdowała się dziewiarnia, szwalnia, introligatornia, oraz wydział poligraficzny. Dziewiarnia i szwalnia umiejscowione były w osobnych budynkach znajdujących się przy ul. (...) w L. Ponadto w zakładzie pracy, w którym zatrudniona była wnioskodawczyni odbywała się produkcja wózków inwalidzkich oraz kul (zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. – 16 a.s., zeznania świadka D. D. – k. 30 v. 31 v. a.s.).

Wnioskodawczyni od początku zatrudnienia w omawianym zakładzie pracy wykonywała swoje obowiązki na hali w dziale dziewiarni. Praca J. K. polegała na obsłudze maszyn - szydełek okrągłych. Skarżąca zakładała szpule na maszynę oraz nadzorowała jej pracę, w ten sposób żeby w produkowanej tkaninie nie tworzyły się oczka. Do obowiązków wnioskodawczyni należało również czyszczenie maszyn oraz wymieniana igieł. Maszyna obsługiwana przez ubezpieczoną produkowała dzianinę typu workowego, która nawijała się na bęben. Na hali gdzie pracowała skarżąca panowało zapylenie oraz hałas. Wnioskodawczyni swoje obowiązki wykonywała w systemie dwuzmianowym (zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. – 16 a.s., zeznania świadka D. D. – k. 30 v. 31 v. a.s, zeznania świadka W. K. – k. 31 v. a.s.).

Na podstawie pisma Zarządu (...) Zjednoczenie w L. J. K. od dnia 2 maja 1980 roku została przeniesiona na stanowisko kontrolera międzyoperacyjnego (pismo – k. 10 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s.).

Na powyższym stanowisku wnioskodawczyni wycinała próbki z bawełny i liczyła kolumnienki oczek, sprawdzała gęstość oczek oraz ważyła tkaninę. Próbki tkaniny pobierane były przez wnioskodawczynię kilka razy dziennie. Skarżąca wynik pomiarów zapisywała na kartce i przekazywała je mistrzowi. Dopiero w sytuacji kiedy zgadzały się parametry

jakościowe dzianina mogła zostać zatwierdzona do produkcji (zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. – 16 a.s. oraz 33 a.s., zeznania świadka D. D. – k. 30 v. 31 v. a.s, zeznania świadka W. K. – k. 31 v. a.s.).

Następnie J. K. została przeniesiona od dnia 1 marca 1981 roku na stanowisko dziewiarza i wykonywała te same obowiązki jak w okresie od 2 lipca 1979 do 1 maja 1980 roku (pismo – k. 14 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s., zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. – 16 a.s.).

Wobec zajścia w ciążę przez wnioskodawczynię, w dniu 17 czerwca 1985 roku Zarząd (...) Zjednoczenie w L. w oparciu o zaświadczenie lekarza specjalisty ginekologa położnika z dnia 17 czerwca 1985 roku do chwili rozwiązania powierzył skarżącej stanowisko kontrolera jakości w zakładzie dziewiarskim. Skarżąca wykonywała wówczas analogiczne czynności jak na stanowisku kontrolera międzyoperacyjnego, które zostały opisane powyżej (pismo – k. 21 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s., zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. – 16 a.s. oraz 33 a.s.).

J. K. urodziła córkę w dniu 3 stycznia 1986 roku, a następnie podjęła pracę ponownie na stanowisku dziewiarz, na którym zatrudniona była do dnia 25 lutego 1991 roku (kserokopia dowodu osobistego – k. 9 a.e., zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. a.s.).

W związku z zajściem w kolejną ciążę wnioskodawczyni w okresie od 26 lutego 1991 roku do 31 marca 1993 roku przebywała na urlopie wychowawczym (świadcstwo pracy k. 14 akta osobowe część C w kopercie – k. 11 a.s.).

Po zakończeniu urlopu wychowawczego Zarząd (...) Zjednoczenie w L. z dniem 1 kwietnia 1993 roku zatrudnił J. K. na stanowisku wykrawacza na prasach w zakładzie opakowań (pismo – k. 39 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s.).

Do obowiązków wnioskodawczyni na powyższym stanowisku należała bezpośrednia obsługa maszyn do łamania, krajania papieru, tektury oraz kartonu. Obsługiwała bigówkę, która służyła do zrobienia zagięć, gilotynę do wycinania otworów, maszyny do wykonania nadruku na kartonie. Skarżąca wykonywała uwypuklenia oraz wycinała i kleiła kartony. W środowisku pracy ubezpieczonej panowało duże zapylenie, hałas oraz unosiły się opary kleju (zeznania wnioskodawczyni – k. 15 v. – 16 a.s., zeznania świadka M. M. – k. 32 – 32 v. a.s., zeznania świadka E. Ż. – k. 32 v. a.s.).

Powyższe czynności wnioskodawczyni wykonywała do dnia 1 czerwca 2001 roku kiedy została przeniesiona na stanowisko samodzielnego referenta ds. rozliczeń i normowania w zakładzie opakowań (pismo – k. 60 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s.).

W dniu 30 września 1999 roku Spółdzielnia (...) w L. połączyła się z (...) Usługową Spółdzielnią (...) w L. (pismo – k. 48 akta osobowe część B w kopercie – k. 11 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody uznając je za spójne, wzajemnie się uzupełniające a tym samym zasługujące na przymiot wiarygodności.

Przystępując do oceny dowodów osobowych Sąd dał wiarę zeznaniom świadków D. D., W. K., M. M. i E. Ż.. Wskazani świadkowie są to osoby obce dla wnioskodawczyni, które były zatrudnione razem z nią w tym samym zakładzie pracy. Okresy zatrudnienia wnioskodawczyni oraz świadków pokrywają się. Świadcowie mieli możliwość poczynienia niezbędnych spostrzeżeń w zakresie charakteru czynności wykonywanych przez wnioskodawczynię, jej obowiązków, warunków zatrudnienia i zasad organizacji pracy. Świadcowie dokładnie określili jakie wnioskodawczyni wykonywała czynności oraz omówili inne okoliczności dotyczące jej zatrudnienia.

Zeznania tych świadków są logiczne i spójne, korelują ze sobą i z zeznaniami skarżącej, a z uwagi na to, że świadkowie są osobami obcymi dla J. K., to uznać również należy, iż nie mieli żadnego interesu w korzystnym dla niej rozstrzygnięciu.

Drobne rozbieżności, co do niektórych szczegółów sprawy wynikają z naturalnych ułomności pamięci ludzkiej zważywszy, że świadkowie zeznają na okoliczności zdarzeń życia codziennego niemających charakteru wyjątkowego i z tego powodu trudniejszych do zapamiętania. Okoliczność, że występują te rozbieżności przemawiają za obdarzeniem

ich zeznań wiarygodnością, bowiem wskazują, że nie były one uzgadniane na potrzeby procesu. W związku z powyższym Sąd obdarzył w całości wiarą zeznania zeznających w sprawie świadków.

Powyzsza ocena dotyczy również zeznań samej wnioskodawczynie, skoro były one zgodne z wiarygodnymi zeznaniami świadków. J. K. szczegółowo opisał wykonywane przez siebie czynności oraz organizację pracy w zakładzie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie został ustalony również w oparciu o przytoczone dowody z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych wnioskodawcy. Zostały one sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne oraz wydane przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień. Strony nie kwestionowały tych dokumentów.

Odnosząc się do świadectwa pracy z 31 sierpnia 2007 roku, Sąd nie dał wiary temu dokumentowi w zakresie w jakim wskazuje, iż wnioskodawczynie nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze będąc zatrudniona w (...) Usługowej Spółdzielni (...) w L..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. K. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748), zwanej dalej ustawą FUS, kobietom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęły okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, póź. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury J. K. musiała spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 55 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnić:
  - a) co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
  - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 20 lat.

Bezspornym jest, że skarżąca w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończyła wymagane(...), na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 20-letnim stażem pracy oraz wносиła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Dokonując oceny, czy wykonywaną przez skarżącą pracę w trakcie kwestionowanych okresów zatrudnienia można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach, należy podkreślić, że wnioskodawczyni występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia nie przedłożyła świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych na potwierdzenie tej okoliczności.

W ocenie Sądu taka sytuacja nie może dyskwalifikować możliwości wnioskodawczyni ubiegania się o przedmiotowe świadczenie. Obowiązek sporządzenia dokumentacji w tym zakresie obciąża pracodawcę, w związku z czym wyciąganie wobec pracownika jakichkolwiek negatywnych konsekwencji braku jej sporządzenia bądź wadliwości, byłoby dla niego nazbyt krzywdzące.

Należy mieć na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, a wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku, Nr 237, poz. 1412). Zasadniczym bowiem celem postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym, wszechstronnym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ułatwia to art. 473 k.p.c, który wprost stanowi, iż w postępowaniu przed sądem w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i przesłuchania stron.

Powyższe oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. H UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12). Z przedstawionym poglądem i wynikającymi z niego wnioskami Sąd Okręgowy w pełni się zgadza. W konsekwencji ustalenie przez Sąd w toku postępowania odwoławczego, że dana praca była wykonywana w szczególnych warunkach jest wystarczającą podstawą do uznania wykonywanej pracy za pracę tego rodzaju.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS oraz aktach osobowych wnioskodawczyni, zeznaniach wnioskodawczyni złożonych w trybie art. 299 k.p.c. i zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że J. K. wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w okresach:

- będąc zatrudniona na stanowisku dziewiarz: od 2 lipca 1979 roku do 1 maja 1980 roku, od 1 marca 1981 roku do 16 czerwca 1985 roku oraz od 4 stycznia 1986 roku do dnia 25 lutego 1991 roku;

- będąc zatrudniona na stanowisku kontrolera jakości: od 2 maja 1980 roku do 28 lutego 1981 roku oraz od 17 czerwca 1985 roku do 3 stycznia 1986 roku;

- będąc zatrudniona na stanowisku wykrawacz kartonów od 1 kwietnia 1993 roku do 31 grudnia 1998 roku.

Czynności wykonywane przez wnioskodawczynię w powyższych okresach opisane są w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w wykazie A, dziale VII tj. „w przemyśle lekkim” pod pozycją 4 „prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, wykazie A, dziale XI „w przemyśle poligraficznym” pod pozycją 5 „bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania (łamania) arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz do oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach” oraz wykazie A, dziale XIV „prace różne”, pod pozycją 24 „kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie” zaś wymienione w wykazie prace odpowiadają wskazanym powyżej pracom zapisanych w wykazie A, dziale VII pod pozycją 4.

Podkreślenia wymaga, że stosownie do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 r. (I UK 314/13) za wykonywaną w warunkach szczególnych należy uznać również pracę przyporządkowaną w wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) do innego działu przemysłu niż ten, w którym jest świadczona, jeżeli stopień szkodliwości lub uciążliwości tego rodzaju pracy nie wykazuje żadnych różnic w zależności od branży, w której pracownik jest zatrudniony. W zakładzie pracy, którym była zatrudniona wnioskodawczyni istniał wyodrębniony dział zajmujący się produkcją kartonów, w którym miało miejsce krajanie papieru i niewątpliwie stopień szkodliwości pracy nie odbiegał od szkodliwości pracy występującej w innych zakładach przemysłu poligraficznego.

Zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych nie podlegał okres od 26 lutego 1991 roku do 31 marca 1993 roku, kiedy wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym. W tym przedmiocie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 kwietnia 2013 roku stwierdzając, że „wymóg okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze winien odnosić się do okresu faktycznego wykonywania takiej pracy, z pominięciem okresów wyłącznie formalnego pozostawania w zatrudnieniu, w których pracownik - zgodnie z treścią łączącego go z pracodawcą stosunku pracy - zajmuje stanowisko, z którym łączy się wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, lecz w rzeczywistości pracy tej nie wykonuje, a tym samym nie jest narażony na uciążliwość związaną z warunkami lub charakterem pracy. Okres niewykonywania pracy nie wpływa zatem na szybszą utratę zdolności pracownika do zarobkowania. Skoro przez pracę w szczególnych warunkach rozumie się wykonywanie takiej pracy, a nie pozostawanie w stosunku pracy, to nie ma podstaw do zaliczenia urlopu wychowawczego do okresu pracy w szczególnych warunkach, skoro pracownik w czasie tego urlopu jest zwolniony z obowiązku świadczenia takiej pracy w takich, szczególnych warunkach” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I UK 561/12, LEX nr 1324260).

Odnosnie uznanych okresów pracy, jako pracy w warunkach szczególnych, należy podkreślić, że Sąd Okręgowy w pełni aprobuje stanowisko Sądu Najwyższego, które nakazuje przy ustalaniu, czy praca wykonywana była w warunkach szczególnych, kierować się przede wszystkim rzeczywistym zakresem obowiązków, a nie nazwą stanowiska pracy (por. wyrok z dnia 19 maja 2011 r., sygn. III UK 174/10, wyrok z dnia 9 marca 2010 r., sygn. I UK 324/09; wyrok z dnia 8 czerwca 2011 r., sygn. I UK 393/10). Nie ma zatem znaczenia fakt, że wnioskodawczyni formalnie miała powierzone stanowisko pracy, które nie zostało wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do odpowiedniego aktu resortowego skoro ustalono, że faktycznie świadczyła ona pracę zaliczaną do wykonywanych w szczególnych warunkach na podstawie przepisów cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów.

Sumując wyżej wskazane okresy jako okresy pracy w warunkach szczególnych przekraczają one ustawowo wymagany próg pracy w tychże warunkach wynoszący 15 lat i łącznie wynoszą 17 lat, 4 miesiące i 23 dni.

Jak więc wynika z poczynionych ustaleń J. K. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 20 lat, ukończyła (...) życia, wносиła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz pracowała w warunkach szczególnych ponad wymagane 15 lat.

Tym samym wnioskodawczyni spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia jej prawa do emerytury od dnia (...) roku, tj. od daty złożenia wniosku.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.